

Regulamin wojewódzkiego konkursu historycznego

Pytania do I etapu wojewódzkiego konkursu historycznego dla uczniów klas szóstych szkół podstawowych oraz gimnazjów

"Od unii lubelskiej do Unii Europejskiej" –

Rzeczpospolita Obojga Narodów w XVI w. wzorem dla Europy / współczesnej Europy

1. Wypracowanie pisemne

Państwo polsko-litewskie – Rzeczpospolita Obojga Narodów w XVI w.

Tematy prac pisemnych do wyboru:

1. – Wyjaśnij, dlaczego i czy słusznie Polska (Rzeczpospolita Obojga Narodów) w XVI w. określana była „krajem/państwem bez stosów” i „azyłem dla heretyków”. Porównaj z sytuacją panującą w tym wieku w zachodniej Europie.
2. – Na czym polegał fenomen polskiej tolerancji religijnej w XVI w. Podaj przyczyny i przykłady tolerancji panującej w tym wieku w Polsce (w Rzeczypospolitej Obojga Narodów).
3. – Wyjaśnij, dlaczego w Polsce (w Rzeczypospolitej Obojga Narodów) w XVI w. miała miejsce, w odróżnieniu od państw zachodniej Europy tolerancja religijna. Z czego, Twoim zdaniem, wynikała tolerancyjna postawa Polaków w XVI wieku?
4. – Wyjaśnij i oceń znaczenie uchwalenia tzw. aktu konfederacji warszawskiej z 1573 r.? Jakie znaczenie miała tolerancja religijna dla zachowania pokoju wewnętrznego oraz dla rozwoju kultury i przemian politycznych w Rzeczypospolitej?
5. – W jaki sposób konflikty o podłożu religijnym rozwiązywane były w tym czasie w zachodniej Europie? Czy zgadzasz się ze zdaniem historyków, iż akt konfederacji warszawskiej należał do najwybitniejszych dokumentów polskiego życia religijnego i politycznego? Jaką rolę odegrał w dziejach Rzeczypospolitej Obojga Narodów?
6. – Napisz rozprawkę na temat: *Rzeczpospolita państwem tolerancji religijnej – "państwem bez stosów"*. Uzasadnij tezy stawiane w pracy. Jakie fakty świadczą o wolności religijnej? Czy możemy być dumni z tolerancji religijnej panującej w Rzeczypospolitej w XVI w.? Uzasadnij swoje zdanie.
7. – Wyjaśnij/ Uzasadnij, dlaczego XVI wiek określa się "złotym wiekiem" w dziejach Polski. Uwzględnij czynniki kulturalne, ustrojowe, polityczne i gospodarcze.
8. – Wyjaśnij, dlaczego w Polsce (w Rzeczypospolitej Obojga Narodów) w XVI w. miało miejsce pokojowe współzycie wyznawców różnych religii (wyznań). W jakim stopniu wyznawcy różnych religii współżyli ze sobą w sposób pokojowy.
9. – Wyjaśnij, dlaczego przedstawiciele wszystkich wyznań prześladowanych w XV w. w krajach zachodniej Europy znajdowali schronienie na terenie Rzeczypospolitej. Dlaczego Polska w XVI wieku była atrakcyjnym miejscem do zamieszkania dla mieszkańców zachodniej Europy prześladowanych ze względu na ich religię?
10. – Wyjaśnij, jakie konsekwencje miało zawarcie unii lubelskiej w 1569 r. i powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów.
11. – Czy Rzeczpospolita Obojga Narodów w XVI w. była państwem tolerancji wyznaniowej? Uzasadnij swój pogląd.
12. – Czym była i jakie znaczenie/skutki miało uchwalenie tzw. aktu konfederacji warszawskiej z 1573r.? Zwróć uwagę na to, kogo dotyczył oraz jakie były okoliczności uchwalenia i główne założenia konfederacji.
13. – Uzasadnij dlaczego ustrój XVI -wiecznej Rzeczypospolitej określa się mianem demokracji szlacheckiej. Wyjaśnij jak funkcjonowała demokracja szlachecka w Rzeczypospolitej w XVI w.
14. – Wielokulturowość wpisana w dzieje Polski. Jakie znaczenie dla XVI-wiecznej Rzeczypospolitej (życia społecznego, kultury, polityki) miał wieloetniczny, wielokulturowy i wielowyznaniowy charakter państwa.

Regulamin wojewódzkiego konkursu historycznego

2. Krzyżówka dotycząca Unii Europejskiej.

KRZYŻÓWKA – UNIA EUROPEJSKA

PIONOWO

1. **MORZA, ZATOKI EUROPY:** Zatoka Oceanu Atlantyckiego, również nazwa miasta w Hiszpanii.
2. **RELIGIE:** Jedno z wyznań chrześcijańskich.
3. **STOLICE:** Stolica byłej republiki radzieckiej, będącej obecnie członkiem UE.
4. **JĘZYKI:** Jeden z języków urzędowych w Belgii.
5. **TRADYCYJNE POTRAWY:** Potrawa charakterystyczna dla kuchni włoskiej.
6. **KOMPOZYTORZY:** Jeden z kompozytorów niemieckich... – Jan Sebastian ...
7. **KOMPOZYTORZY / SYMBOLE UE:** Twórca IX symfonii, której część stała się hymnem UE.
8. **MORZA I OCEANY:** Morze nad którym leży Bułgaria i Rumunia.
9. **SYMBOLE:** Święty – patron Irlandii.
10. **PAŃSTWA UE:** Państwo Unii Europejskiej o największej liczbie ludności.
11. **STOLICE PAŃSTW UE:** Stolica kraju - wyspy, państwa UE najbardziej wysuniętego na wschód.
12. **RZĘKI EUROPY:** Najdłuższa rzeka na Półwyspie Iberyjskim.
13. **POLITYCY UE:** Francuski polityk, jeden z inicjatorów powołania w 1950 r. wspólnoty europejskiej – Robert ...
14. **POLITYCY UE:** Przewodniczący Komisji Europejskiej – Jean-Claude...
15. **HISTORIA UE:** Utworzona w 1951 Europejska Wspólnota Węgla i ...
16. **BOHATEROWIE BAJEK:** Bohater jednej z czeskich bajek – rozbójnik.
17. **HISTORIA UE:** Państwo które w 2007 r. przystąpiło do UE.
18. **RZĘKI:** Najdłuższa rzeka na terenie UE.
19. **STOLICE PAŃSTW EUROPEJSKICH:** Stolica kraju skandynawskiego nie należącego do UE.
20. **PAŃSTWA UE:** Państwo Unii Europejskiej o najmniejszej liczbie ludności.
21. **GEOGRAFIA EUROPY:** Półwysep w północnej Europie, położona jest na nim Dania.
22. **BOHATEROWIE:** Bohater słynnej powieści hiszpańskiej M. de Cervantesa, pochodził z La Manchy, walczył z wiatrakami.

POZIOMO

23. **BOHATEROWIE DZIECI:** Kraj w którym miały miejsce przygody Pippi Pończoszanki (Långstrump)
24. **STOLICE PAŃSTW UE:** Stolica Bułgarii.
25. **HISTORIA UE:** Jedno z państw założycieli EWG.
26. **EUROPEJSKIE ZABYTKI:** Słynna budowla starożytnej Hellady (Aten).
27. **WYSPY:** Jedna z wysp greckich.
28. **INSTYTUCJE UE.** Miasto we Francji w którym obraduje Parlament Europejski.
29. **HISTORIA UE:** Państwo które w 1986 r. przystąpiło do UE.
30. **RZĘKI EUROPY:** Rzeka uchodząca do Zatoki Ryskiej, przepływająca przez stolicę Łotwy.
31. **HISTORIA UE:** Państwo które jako ostatnie w 2013 r. przystąpiło do UE.
32. **KOMPOZYTORZY UE:** Z tego państwa pochodzą kompozytorzy: Joseph Haydn, Franz Schubert, Johann Strauss.
33. **TWÓRCY KULTURY:** Słynny architekt kataloński (hiszp.) secesyjny z przeł. XIX/XX w. – Antoni...
34. **CIEŚNINY:** Cieśnina oddzielająca Danię od Szwecji, łącząca M. Bałtyckie z M. Północnym.
35. **GEOGRAFIA EUROPY:** Wyspa na Morzu Śródziemnym stanowiąca część Włoch.
36. **POLITYCY UE:** Francuski polityk, jeden z inicjatorów utworzenia w 1950 r. EWWiS – Jean...
37. **TWÓRCY KULTURY:** Słynny malarz hiszpański (XX w.) – Salvador ...
38. **HISTORIA UE:** Jedno z państw, które przystąpiło razem z Polską do UE, sąsiad Polski.
39. **HISTORIA UE:** Jedno z państw, które przystąpiło do EWG w 1973 r.
40. **GÓRY EUROPY:** Góry odgradzające Hiszpanię od Francji.
41. **NAUKOWCY / FILOZOFOWIE:** Twórca teorii względności.
42. **TWÓRCY KULTURY:** Hiszpański XX wieczny artysta, tworzący głównie we Francji – Pablo...
43. **GEOGRAFIA EUROPY:** Jeden z półwyspów w zachodniej Europie – Półwysep...
44. **NARODY UE:** Zamieszkują Belgię.

